

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ അഷ്ടപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| അഷ്ടപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

പഥി വിവിധാമാശങ്കാം കുർവതോ ലക്ഷ്മണസഹിതസ്യ ശ്രീരാമസ്യ
സ്യാശ്രമേ ആഗമനം തത്ര സീതാമദ്യുഷ്ട്യാ വ്യമായാം നിമജ്ജനം

സ ദ്യുഷ്ട്യാ ലക്ഷ്മണം ദീനം
ശൂന്യം ദശരമാന്തജഃ |
പര്യപൃച്ഛത ധർമാത്മാ
വൈദേഹീമാഗതം വിനാ ||3.58.1 ||

പ്രസ്ഥിതം ദണ്ഡകാരൺയം
യാ മാമനുജഗാമ ഹ |
ക്വ സാ ലക്ഷ്മണ വൈദേഹീ
യാം ഹിത്യാ ത്വമിഹാഗതഃ ||3.58.2 ||

രാജ്യഭ്രഷ്ടസ്യ ദീനസ്യ
ദണ്ഡകാൻ പരിധാവതഃ |
ക്വ സാ ദുഃഖസഹായാ മേ
വൈദേഹീ തനുമധ്യമാ ||3.58.3 ||

യാം വിനാ നോത്സഹേ വീര
മുഹൂർത്തമപി ജീവിതും |
ക്വ സാ പ്രാണസഹായാ മേ
സീതാ സുരസുതോപമാ ||3.58.4 ||

പതിത്യമമരാണാം ഹി
 പൃഥിവ്യാശ്ചാപി ലക്ഷ്മണ |
 വിനാ താം തപനീയാദാം
 നേച്ഛേയം ജനകാത്മജാം ||3.58.5 ||

കച്ചിജ്ജീവതി വൈദേഹീ
 പ്രാണൈഃ പ്രിയതരാ മമ |
 കച്ചിത് പ്രവ്രാജനം വീര
 ന മേ മിഥ്യാ ഭവിഷ്യതി ||3.58.6 ||

സീതാനിമിത്തം സൗമിത്രേ
 മൃതേ മയി ഗതേ ത്വയി |
 കച്ചിത് സകാമാ കൈകേയീ
 സുഖിതാ സാ ഭവിഷ്യതി ||3.58.7 ||

സപുത്രരാജ്യാം സിദ്ധാർഥാം
 മൃതപുത്രാ തപസ്വിനീ |
 ഉപസ്ഥാസ്യതി കൗസൽയാ
 കച്ചിത് സൗമ്യേന കൈകയീം ||3.58.8 ||

യദി ജീവതി വൈദേഹീ
 ഗമിഷ്യാമ്യാശ്രമം പുനഃ |
 സംവൃത്താ യദി വൃത്താ സാ
 പ്രാണാംസ്ത്യക്ഷ്യാമി ലക്ഷ്മണ ||3.58.9 ||

യദി മാമാശ്രമഗതം
 വൈദേഹീ നാഭിഭാഷതേ |
 പുരഃ പ്രഹസിതാ സീതാ
 വിനശിഷ്യാമി ലക്ഷ്മണ ||3.58.10 ||

ബ്രൂഹി ലക്ഷ്മണ വൈദേഹീ
 യദി ജീവതി വാ ന വാ |
 ത്വയി പ്രമത്തേ രക്ഷോഭി -
 ര്ഭക്ഷിതാ വാ തപസ്വിനീ ||3.58.11 ||

സുകുമാരി ച ബാലാ ച
 നിത്യം ചാദുഃഖഭാഗിനീ |
 മദ്വിയോഗേന വൈദേഹീ
 വ്യക്തം ശോചതി ദുർമനാഃ ||3.58.12 ||

സർവമാ രക്ഷസാ തേന
 ജിഹേന സുദുരാത്മനാ |
 വദതാ ലക്ഷ്മണേത്യുച്ചൈ -
 സ്സവാപി ജനിതം ഭയം ||3.58.13 ||

ശ്രുതശ്ച മന്യേ വൈദേഹ്യാ
 സ സ്വരഃ സദ്യശോ മമ |
 ത്രസ്തയാ പ്രേഷിതസ്ത്വം ച
 ദ്രഷ്ടും മാം ശീഘ്രമാഗതഃ ||3.58.14 ||

സർവമാ തു കൃതം കഷ്ടം
 സീതാമുത്സൃജതാ വനേ |
 പ്രതികർതും നൃശംസാനാം
 രക്ഷസാം ദത്തമന്തരം ||3.58.15 ||

ദുഃഖിതാഃ ഖരഘാതേന
 രാക്ഷസാഃ പിശിതാശനാഃ |
 തൈഃ സീതാ നിഹതാ ഘോരൈ -
 ര്ഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ ||3.58.16 ||

അഹോസ്തി വ്യസനേ മഗ്നഃ
 സർവമാ രിപുനാശന |
 കിം ത്വിദാനീം കരിഷ്യാമി
 ശങ്കേ പ്രാപ്തവ്യമീദൃശം ||3.58.17 ||

ഇതി സീതാം വരാഭോഹാം
 ചിന്തയന്നേവ രാഘവഃ |
 ആജഗാമ ജനസ്ഥാനം
 ത്വരയാ സഹലക്ഷ്മണഃ ||3.58.18 ||

വിഗർഹമാണോന്നുജമാർതരൂപം
 ക്ഷുധാശ്രമേണൈവ പിപാസയാ ച |
 വിനിഃശ്വസന്തശുഷ്കമുഖോ വിഷണ്ണഃ
 പ്രതിശ്രയം പ്രാപ്യ സമീക്ഷ്യ ശൂന്യം ||3.58.19 ||

സ്വമാശ്രമം സ പ്രവിഗാഹ്യ വീരോ
 വിഹാരദേശാനനുസ്യത്യ കാംശ്ചിത് |
 ഏതത്തദിത്യേവ നിവാസഭൂമൗ
 പ്രഹൃഷ്ടരോമാ വ്യഥിതോ ബഭൂവ ||3.58.20 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അരൺയകാണ്ഡേ അഷ്ടപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||